

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОТ НОРВЕГИЯ ПО ПРОЕКТ „ИЗГРАЖДАЙ МОСТОВЕ ЗА ПРОМЯНА“

Сдружение Нов път , Хайредин, България
Академия за човешки права , гр. Осло , Норвегия

Наръчника е част от проекта „Изграждай мостове за промяна“ и е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на НАРЪЧНИКА се носи от сдружение „Нов път“ И Академия за човешки права гр. Осло, Норвегия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този анализ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България

Ролята на гражданското общество за развитието и поддържането на демокрацията е голяма. Поривът на хората да изразят мнението си, да участват в обществения живот и да вземат решения е една от основните потребности и трябва да се приема сериозно.

Обикновено хората на място могат да познават ситуацията и предизвикателствата по-добре, отколкото политиците или бюрократите в установените рамки, като ведомства и министерства.

Инициативите на управляващите, фокусирани върху живота на една общност, нейните хора и техните проблеми, са важни за слушане в условията на демокрация.

Представяйки шест добри практики от Норвегия, нашето намерение беше да дадем представа за какво става въпрос в гражданското общество в Норвегия. Тези практики включват както стари, така и установени механизми на гражданско влияние (като училищния ученически съюз), както и нови желаещи (като Street Lawyer). И двете са важни за групата, която се отнася. Днес живеем в разнообразно общество, характеризиращо се с различни религиозни, езикови, социални и лични среди. Живеем рамо до рамо в градове и села и за да се виждаме, да се изслушваме, да си помагаме и да проявяваме състрадание. Силата наистина се крие в хората.

Добро четене!

Академия за човешки права / Menneskerettighetsakademiet, Осло, Норвегия
Сдружение „Нов път“, Хайрегин, България

“МАЙКИ НА КВАРТАЛА”

BYDELSMØDRE

МАЛЦИНСТВА

ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО

Описание

“District mothers” е мрежа от жени-доброволци, предимно с малцинствен произход, които желаят да учат и да въздействат на въпросите за родителството, труда и здравето, като участват в образователна програма. Образователната програма се управлява от Община Осло в сътрудничество с Районния секретариат на майките, който е инициатива на местно равнище. Целта е да се насърчат жените от малцинствен произход (етнически, културен, език) да се заемат с актуални въпроси и предизвикателства, които срещат в ежедневието си. Въпроси, свързани с грижите за деца, социалните услуги, здравеопазването и образованието, въпроси, свързани със спорта и хранителния режим, личен бюджет. District mothers могат да подпомагат жените и да осъществяват подкрепа при срещи в общини, райони, училища, детски градини. Организиран се образователни дейности, като тематични сесии с експерти, курсове, фитнес групи. District mothers имат „гореща линия“ на 24 езика, което показва, че е от решаващо значение разпространението на информация за вируса COVID-19 и правилата за контрол на инфекциите на хора от малцинствен произход. Визията на “District mothers” е да се установят надеждни отношения с жени с произход от малцинствата. Жени, които може да нямат много социални отношения с други хора и за които общинските власти изпитват трудности за осъществяване на контакт. Доброволците в District moth-

“DISTRICT MOTHERS”

BYDELSMØDRE

MINORITIES

CIVIL SOCIETY

Description

“District mothers” is a network of women- volunteers, primarily with minority background, who wish learn and reflect on the issues of parenthood, labour and health by participating in an educational program. Educational program is run by Oslo municipality in cooperation with District mothers secretariat, which is a grass-root initiative. The goal is to encourage women with minority background (ethnic, cultural, language) to take up relevant issues and challenges they have in their everyday life. Issues concerning childcare, welfare services, health and education related issues, sport and diet issues, personal economy. District mothers can also follow women and assist at the meeting in municipality, district, schools, kindergartens. Vocational activities, like thematic sessions with experts, courses, fitness groups are being arranged. District mothers have hot line in 24 languages, which showed to be crucial in spreading up information on Covid-19 virus and infection control rules for people with minority background. The vision of “District mothers” is to establish trustful relationship with women with minority backgrounds. Women, who might not have much social relationships with other people and whom the municipal authorities have difficulties to reach to. Volunteers in District mothers

ers говорят различни езици и познават културните среди и затова имат по-добра отправна точка при достигането на жените, които може да се нуждаят от помощ в ежедневието си. Има 130 жени-доброволци в шест окръга на Осло. Жените имат социален и географски произход от 35 различни страни, освен Норвегия.

Експертиза

“ District mothers “ е концепция, разработена през 2004 г., Берлин, Германия, известна като Stadtteilmütter. Концепцията е осъществявана и в Дания през 2008 г., като тя е била предоставяна като доброволчески елемент. “ District mothers “ постига голям успех в Дания, като са ангажирани около 900 доброволци, от 42 областни групи в страната. “ District mothers”/ Stadsdelsmammor също така се учредяват в Швеция през 2013 г. и Финландия през 2016 г. като Naapuriäidit/ Neighbourhood Mothers. В Норвегия идеята е въведена от Насрейн Бегъм през 2016 г., която има повече от 20 години доброволчески опит в Норвегия. Концепцията “ District mothers» се състои от четири фази. За да бъде District mother, жената трябва да посети няколко основни курса. Основният курс се състои от 17 модула, съдържащи информация за ролята и методите на майките от District mother, както и осъществените дейности в общината/района. Модулите са тематични и се основават на следните въпроси: развитие и възпитание на детето; права на децата; насоки на Международната програма за детско развитие (ICDP); физически упражнения и здравословна храна; здравето на жените; психично здраве; социално подпомагане в Норвегия; история на Норвегия и общество; домашно насилие; вредни практики; защита на бежанци и на други уязвими групи.

Източници
<https://www.bydelmor.no/om-bydelmodre/konseptet>
Bydelmødre og Stadsdelsmammor skaper et nordisk nettverk, February 2020

They speak different languages and know different cultural backgrounds and have therefore a better starting point to reach out to women, who might need assistance in their everyday life. There are 130 volunteer women in six Oslo districts of Oslo. Women have social and geographical background from 35 different countries in addition to Norway.

Background

«District mothers» is a concept, developed in 2004 Berlin, Germany, known as Stadtteilmütter. The concept was also tried out in Denmark in 2008, while it was supplied by volunteering element. “District mothers” showed to be a big success in Denmark, engaging around 900 volunteers in 42 district-groups in the country. “District mothers”/ Stadsdelsmammor appeared also in Sweden in 2013 and Finland in 2016 as Naapuriäidit/ Neighbourhood Mothers. In Norway, the idea was introduced by Nasreen Begum in 2016, who had more than 20 years of volunteering experience in Norway. “District mothers» concept consists of four phases. To be a district mother, a woman must get some basic coursing. Basic coursing con-

Sources
<https://www.bydelmor.no/om-bydelmodre/konseptet>
Bydelmødre og Stadsdelsmammor skaper et nordisk nettverk, February 2020

ELEVORGANISASJONEN

УЧИЛИЩЕН УЧЕНИЧЕСКИ СЪЮЗ НА НОРВЕГИЯ

СЪЗДАВАНЕ НА ПОЛИТИКИ

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

«Онези, които познават училището най-добре,
решават какво да бъде училището».

Описание

Визията на Ученическия ученически съюз е, че малките ученици и учениците от гимназията трябва да имат повече власт в процеса на учене и училищния живот. Целта на Училищния ученически съюз е да накара учениците да разберат, че е важно те да говорят за своя опит в училищата. Организацията също така популяризира мнението и гласовете на учениците и гимназистите сред политиците, медиите и обществото като цяло. Организацията вярва, че в училище, в което съветът на учениците има реална дума по въпросите, свързани с училищната среда, се постига по-добър и по-ефективен начин на обучение и овластяване на учениците да предприемат действия. Училищният ученически съюз обучава ученици - членове на ученическите съвети, как да повдигат въпроси, които ги интересуват, и да участват по-активно в процеса на вземане на решения. Цялата помощ, необходима на ученика да се изправи и да говори, обикновено се предоставя от Ученическия ученически съюз.

ELEVORGANISASJONEN SCHOOL STUDENT UNION OF NORWAY

POLICY MAKING ADVOCACY

«It is up to those who knows the school best to decide about what the school should be like.»

Description

The vision of the School Student Union is that that pupils and high school students should have more power to decide about the process of learning and school life. School Student Union works to make schoolchildren and students understand that it is important they speak up about their experiences in schools. Organization is working also to bring pupils and high school students' voices to politicians, media, and society in general. Organization believes in a school, where pupil's council has a real say in matters concerning school environment, better and more effective way of learning and empowering pupils to take action. School Student Union educates schoolchildren- student councils' members, how to rise issues they care about and take part in decision-making process more actively. Teachers, headmaster and other school employees, who do not care about unjust and inappropriate conditions in schools, should not go away with it. All the help needed for a pupil to stand up and speak up, is being provided usually by the school students union.

Експертиза:

Училищният ученически съюз на Норвегия е създаден през 1999 г., след като две организации, Норвежкия гимназиален съюз (основан 1959 г.) и Норвежката ученическа организация се обединяват. Всичко започна с кампанията на Гимназиалния съюз срещу цензурата на училищните вестници през 60-те години.

Някои от най-известните кампании, изпълнявани от училищните ученически съвети, са бойкот на национални тестове, лобистка кампания за безплатни учебни помагала (книги и други), агитация за ограничен брой дни за отсъствие в гимназиите.

Днес ученическият съюз на Норвегия има фонд от 250 000 евро, който може се предоставя на училищата - членове на Съюза, за да могат те да изпълняват проекти на регионално, местно и училищно ниво. Училища-членове могат да кандидатстват за финансиране до максимум 3 000 евро.

Дейности

- Училищният ученически съюз на Норвегия предлага работилници, насочващи учениците да предприемат стъпки и да предадат посланието си за училищната среда на училищната администрация.

- Ученически съюз на Норвегия предоставя правна помощ на ученици. Учениците могат да кандидатстват за правен съвет анонимно, ако смятат, че не са били третирани справедливо в училище. Информация за правата, които децата в училище имат в Норвегия, е достъпна на <https://videltar.no/>, уебсайт, където има информация за законодателството и конкретни действия за борба с мобинга, неподходяща учебна среда.

- Ученически парламент / Elevtinget: национална среща, която събира почти 600 ученици в продължение на три дни всяка година, през март. Целта е да се постигне съгласие по въпросите на училищната политика, които да бъдат подчертани и на дневен ред през следващата година.

- Operation Daywork е акция за солидарност, в която всяка година участват стотици училища и ученици

Background

School Student Union of Norway was established in 1999 after two organizations, Norwegian Gymnasium Union (est. 1959) and Norwegian School Students organization have merged. The whole has begun with Gymnasium Union's campaign against censorship of school newspapers back in 1960s.

Some of the most famous campaigns, implemented by the school student councils was boycotting national tests, lobby campaign to make teaching aids (books and others) free of charge, campaigning for absence limit number of days at high schools.

School student Union of Norway has today a fund of 250 000 euro to give to schools- members of the Union so that they can carry out projects at the regional, local and school level. Schools- member can apply for funding maximum 3 000 euro.

Activities

- School Student Union of Norway offers workshops guiding school students to take steps and bring their message about school environment to school administration.

- School Student Union of Norway provides legal aid to school students. School students can apply for legal advice anonymously if they think they have not been treated fairly in school. Information about the rights school children have in Norway is available at <https://videltar.no/>, a website, where information on legislation and concrete actions fighting mobbing, improper learning environment.

- School Students Parliament / Elevtinget is the national meeting, gathering almost 600 school students for three days each year, in March. The goal is to agree upon school policy issues to be highlighted and fight for during the coming year.

- Operation Daywork is a solidarity action, involving hundreds of schools and school students in Norway every year. It has

в Норвегия. Провежда се от 1963 г. Идеята е да се позволи на учениците от гимназията да решат даден проблем и държава, която те искат да подкрепят, като работят в компания, която дава за акцията 30 Евро на ученик. Целта на акцията е да привлече вниманието към глобалните проблеми на несправедливостта и да ангажира учениците да се грижат за положението, в което се намират децата и младите хора в други страни. Темата на Акция 2020 е „Преместване на границите“, целяща да обърне внимание на ситуацията, в която се намират милиони бежанци в резултат на гражданска война в Южен Судан. Акция 2019 е посветена на „Образование срещу съвременното робство“, осигуряващо право на образование за 15 хиляди деца в Демократична република Конго. Акция 2018, „Свобода за напускане в Палестина“ допринася за по-добро психично здраве, равенство и мирни дейности в Палестина.

Резултати

Съгласно Закона за образованието, §9, всяко дете в Норвегия има право на добра и безопасна училищна среда. Безопасността е свързана с физическата и психо-социалната среда в училище, което е от решаващо значение за мотивацията на децата да учат. Добрата физическа среда включва

been carried out since 1963. The idea is to let high school students decide about an issue and country, which they want to support by working in a company and contributing to the action with 30 euro per school student. The goal of the action is to bring attention to the global issues of injustice and engage school students to care about the situation children and young are in, in other countries. The theme of the Action 2020 is “Push boundaries”, aiming at paying attention to the situation millions of refugees are in as a result of a civil war in South -Sudan. Action 2019 was devoted to “Education against modern slavery”, providing right to education for 15 thousand children in the Democratic Republic of Congo. Action 2018, “Freedom to leave in Palestine” contributed to better mental health, equality and peace activities in Palestine. Information on other actions is available here.

Results

According to the Law on Education, §9, every child in Norway has the right to good and safe school environment. Safety is about physical and psychosocial environment in school, which is crucial for children’s motivation to learn. Good physical environment includes the possibility for a child to touch, see and feel things around, like light, sound, furniture, learning tools, clean environment.

възможността детето да докосва, вижда и усеща неща наоколо, като светлина, звук, мебели, учебни инструменти, чиста околна среда.

Учениците в гимназията имат право на съвет и помощ чрез учебните средства, в случай че имат нужда от тях. Не е разрешено каквато и да е реклама в училище, която може да доведе до закупуване на преса или която може да повлияе на нагласите, поведението, ценностите и вярванията на децата.

Основната цел на училището е да осигури на детето усещане за комфорт и мотивация за учене. Децата също трябва да бъдат включени в процеса на вземане на решения за подобрения в училищната среда.

„Децата трябва да се чуват“, което в действителност означава, че:

- Всички служители на училището носят отговорността да предотвратят нараняване или несправедливо отношение към детето. В училище не се допуска телесно наказание.

- Децата имат право да имат учител в клас / контакт, отговорен за тяхното проследяване.

- Децата трябва да имат достъп до всички необходими учебни инструменти и оборудване, като лаптоп, бюро, книги и др.

- Гимназията е длъжна да предоставя на учениците съвети или насоки за работа и превозвач.

- Реклама, която е търговска или може да повлияе на нагласите, поведението или ценностите на учениците, не е разрешена в училищата

- Качеството и температурата на въздуха, нивото на шума, хигиенните условия (мивки, WC, душ кабинки, гардероб), височината на бюрото и стола трябва да съответстват на научните критерии.

Примери за критерии са следните: пространство за ученик трябва да бъде минимум 2 квадратни метра; температурата в класната стая трябва да бъде между 19 и 26 градуса по Целзий; обменът на въздух трябва

Pupils and high school students have the right for an advice and helping learning tools in case they need it. It is not allowed for any kind of advertisement in school, which might lead to buying press or which might influence children's attitudes, behavior, values, and beliefs.

The main goal of a school is to provide a child a feeling of comfort and motivation to learn. Children should also be included into the process of decision-making about improvements of the school environment.

Children should be heard, which in reality means that:

- All school employees have the responsibility to prevent that a child is hurt or experiences any unjust attitude. Corporal punishment is not allowed in school.

- Children have right to have a class/ contact teacher, responsible for following them up.

- Children should have access to all necessary learning tools and equipment, like laptop, desks, books, etc.

- High school is obliged to provide students with job and carrier advice or guidance.

- Advertisement, which is commercial or might influence pupils' attitudes, behavior or values is not allowed in schools

- The quality and temperature of air, level of noise, hygienic conditions (basins, WC, shower cabins, wardrobe), the height of desk and chair should correspond with scientific

да бъде максимум 0,15 m/s; яркостта на светлината по стълбите и коридорите трябва да бъде минимум 100 lux; минимум 300 lux в класната стая, 500 lux на черната дъска; трябва да бъде осигурена минимум една WC на 20 момичета и една WC на 20 момчета.

Отношенията с други ученици и възрастни, работещи в училище, са част от психо-социалната среда. В Норвегия не е разрешено училищна администрация да игнорира случаите на тормоз, подигравки, игнориране, изключване, реч на омразата или дискриминация срещу учениците. Всяко дете има право да каже своето мнение и да бъде изслушано в случаите, засягащи него. Членове 3 и 12 от Международната конвенция за правата на детето посочват това право. Основната функция на училището е да намерим какво е най-доброто за едно дете и да се опита да го изпълни в реалния живот, както в процеса на обучение, така и в учебната среда

Източници / допълнителна информация:
School Student Union of Norway / Elevorganisasjonen
Practical online guide on participation in decision-making process in schools
Guide for parents: if your child does not thrive at school, Norwegian Directorate for Education and Training

criteria. Examples of criteria are following: it should be minimum 2 quadrat meters of space per pupil; temperature in a classroom should be between 19 and 26 grades Celsius; air exchange should be maximum 0,15 m/s; light brightness at stairs and corridors should be minimum 100 lux; minimum 300 lux in a classroom, 500 lux at the blackboard; it should be minimum one WC per 20 girls and one WC per 20 boys.

Relations with other pupils and adults, working in school is part of a psychosocial environment. In Norway, it is not allowed for a school administration to ignore the cases of bullying, mocking, ignoring, exclusion, hate speech or discrimination against pupils. Every child has the right to say his opinion and be heard in the cases concerning him or her. Articles 3 and 12 of the International Convention of the Rights of the Child state this right. The main function of a school is to find out what the best for a child is and try to fulfill it in a real life, both in the process of learning and learning environment.

Sources
School Student Union of Norway / Elevorganisasjonen
Practical online guide on participation in decision-making process in schools
Guide for parents: if your child does not thrive at school, Norwegian Directorate for Education and Training

GATEJURISTEN „УЛИЧЕН АДВОКАТ“

ФОРМИРАНЕ НА ПОЛИТИКИ,
ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО

GATEJURISTEN STREET LAWYER

POLICY MAKING
CIVIL SOCIETY

Предоставяне на безплатна правна помощ за наркозависими

Providing Free Legal Aid for Drug Addicts

Описание:

Gatejuristen е програма за правна помощ, която предлага безплатна правна помощ за индивидуални случаи на клиенти с минали или настоящи тежки проблеми, свързани с наркотиците. Gatejuristen има офиси в няколко големи норвежки градове като Осло, Берген и Трондхайм.

Квалификация и Експертиза:

Студентката по право Cathrine Moksness основава групата през 2004 г., след като вече е работила за Sprøytebussen (публичен проект, който безплатно предоставя материали за контрол на инфекциите на потребителите на наркотици по улиците), като предвижда как подходяща безплатна правна помощ може да бъде от полза за тази група хора. През годините Gatejuristen разширява портфолиото си и става част от мисията The Church City, но запазва гражданския си формат.

Description:

Gatejuristen is a legal aid clinic that offers free legal aid in individual cases for clients with past or current severe drug related problems. Gatejuristen have offices in several large Norwegian cities such as Oslo, Bergen and Trondheim.

Background:

The law student Cathrine Moksness started the group in 2004 after working for Sprøytebussen (a public project that handed out free infection control supplies to drug users on the streets), where she envisioned how proper free legal aid could benefit this group of people. In the years since, Gatejuristen has expanded its portfolio and they have become a part of The Church City Mission, but remain as a secular part.

Дейности:

Най-известното им даровство е безплатната правна помощ и икономически консултации за хора с тежки проблеми с наркотиците. Те обаче предоставят и безплатна правна помощ и икономически консултации за хора под 25 години.

Фокусирайки се върху правния аспект на тяхната организация, Gatejuristen помага както на лица със съществуващи, така и с предишни проблеми с наркоманията. За последната група, тяхната правна или икономическа тежест трябва да произтича от предишен проблем, свързан с наркотиците. Техните клиенти често са най-уязвимите в обществото, често живеят на улицата или в комунални жилища от нисък клас, с криминални регистрации, малки или никакви възможности за работа и огромни финансови проблеми. С техните биографични данни, те се намират в слаба позиция пред кредиторите, правопримлагащи органи и публични институции. Така Gatejuristen намира своята ниша.

По-големите обхвати на работа на Gatejuristen са законодателство в областта на социалното осигуряване, правото на непозволено увреждане, право на здравеопазване и правото на собственост. Докладът им от 2019 г. показва, че те също работят със закона за наследство, пенсионното и имиграционното право. Има обаче няколко правни области, с които Gatejuristen не работи, като наказателното право."

Activities:

Their most known endower is free legal aid and economical consultations for people with severe drug problems. However, they also provide free legal aid and economic consultation for people below 25 years.

Focusing on the legal aspect of their organization, Gatejuristen takes on both people with existing and previous drug addiction issues. For the latter group, their legal or economic burden has to stem from their previous drug related issue. Their clients are often the most vulnerable in society, often residing on the street or in low-end communal housing, with criminal records, few-to-no job opportunities and huge financial issues. With their background, they stand fairly weak in the face of creditors, law enforcement and public institutions. Gatejuristen have here found its niche.

Gatejuristen's larger areas of work are welfare law, tort law, health right and property rights. Their rapport from 2019 show that they also work with inheritance law, pension and immigration law. However, there are a few legal areas that Gatejuristen doesn't work with, such as criminal law."

По този начин Gatejuristen се нагява да елиминира част от правния и финансов натиск върху настоящи или предишни наркомани, да им помогне да се спасят от улицата и да намали тяхната предишна или съществуваща наркотична зависимост, която ограничава бъдещите им възможности. Следователно, да се подобри качеството им на живот до ниво, съответстващо на основните им човешки права. Gatejuristen декларира следното: „Има голяма разлика между имащи права и имам право“.

Методът на Gatejuristen е информационна дейност и поддържане на политика на отворени врати насочени към тяхната целева група. Потенциалните клиенти могат да ги посетят или да се обалят по телефона, за да се започне процеса на оценка, да се провери дали имат правен казус, на който Gatejuristen може да помогне. През годините Gatejuristen е изградила солиден имидж на доверие и се е превърнала в едно добре познато име. Най-големият им клон, разположен в Осло, се подпомага от Норвежката адвокатска колегия, Help Insurance, The Jurist Association и Haavind Law Firm. Те също така се финансират от Фондация „Dam“, Министерството на правосъдието и община Осло.

Резултати от 2019 г. :

Понастоящем Gatejuristen осъществява дейност в 15 норвежки града с легален доброволен труд от 335 души и е подпомогнала 5906 правни дела. В района на Осло са имали 1730 клиенти и 2 886 случая, като 492 случая са информативни. Натовареността е равна на приблизително 37 човеко-години. В обобщение, както и през предишните години, Gatejuristen осигури разрешения за пребиваване, жилища, анулира огромни дългове, поддържаше фундаментално ниво на благосъстояние, и осигури помощ срещу твърде строгите санкции към една от най-пренебрегваните и уязвими групи в Норвегия

Източници / допълнителна информация:
<https://gatejuristen.no/wp-content/uploads/2020/06/Gatejuristen-A%CC%8Ar rapport2019-web.pdf>
<https://gatejuristen.no/wp-content/uploads/2019/03/Gatejuristen-A%CC%8Ar rapport2018-org-nett.pdf>
<https://gatejuristen.no/>
<https://gatejuristen.no/om-gatejuristen/>

By doing so, Gatejuristen hope to elevate some of the legal and financial pressure placed on current or previous drug addicts, help them off the streets and reduce their previous or existing drug addictions ability to constrain their future possibilities. Consequently, lifting them and their quality of life up to a level in line with their fundamental rights. As Gatejuristen state: “There is a big difference between having a right and having right”.

The method of Gatejuristen is outreach work and keeping an open-door policy to their target group. Potential clients can visit or phone them to start the evaluation process to see if they have a legal case that Gatejuristen can help them with. Gatejuristen have over the years build a solid image of credibility and have become a well-known name. Their biggest branch, located in Oslo, is aided by The Norwegian Bar Association, Help Insurance, The Jurist Association and Haavind Law Firm. They are also financed by The Dam Foundation, the Department of Justice and Oslo municipality.

Results from 2019:

Gatejuristen currently work in 15 Norwegian cities with a legal voluntary pool of 335 people, and have aided in 5906 legal cases. They had 1730 clients and 2 886 cases in Oslo area, where 492 cases were outreach cases. The workload was equal to approximate 37 man-years. In sum, and as the years before, Gatejuristen have ensured residence permits, secured housing, annulled huge debts, maintained a fundamental level of welfare, and helped against overly strict sanctions among one of the most overlooked and vulnerable groups in Norway.

Sources / additional information:
<https://gatejuristen.no/wp-content/uploads/2020/06/Gatejuristen-A%CC%8Ar rapport2019-web.pdf>
<https://gatejuristen.no/wp-content/uploads/2019/03/Gatejuristen-A%CC%8Ar rapport2018-org-nett.pdf>
<https://gatejuristen.no/>
<https://gatejuristen.no/om-gatejuristen/>

JURK / ПРАВНА ПОМОЩ ЗА ЖЕНИТЕ

ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО, ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

Предоставяне на безплатна правна помощ за жени в Норвегия, повече от 45 години

Освен предоставянето на безплатни правни съвети, друг основен мандат е използването на техния опит, за да се повлияе положително на положението на жените в обществото към едно по-голямо равенство. Това се осъществява, като се комуникират основните финансираня, активно лобиране, „обучение на обучители“, прозрачност на публичния имидж, провеждане на лекции, издаване на брошури и публикуване на научни статии.

Описание:

JURK е независима организация със седище в Осло, чиято основна цел е да информира жените за техните права, да предоставя безплатни правни съвети при гарантирането на основните им права, като използва опита на JURK, за да повлияе положително на положението на жените в обществото.

JURK/ LEGAL AID FOR WOMEN

CIVIL SOCIETY, ADVOCACY

Providing Free Legal Aid for Women in Norway for
over 45 Years

Besides providing free legal advice another major mandate is using their experience to positively influence women's position in society towards more equality. They do so by communicating their findings, active lobbying, "train the trainers", being visible in the public image, holding lectures, creating brochures, and publishing research papers.

Description:

JURK is an independent organization based in Oslo whose main aim is to inform women about their rights, provide free legal advice to ensure their basic rights, and use JURK's experience to positively influence women's position in society.

Експертиза:

JURK е създадена през 1974 г. от студентки от Съдебния факултет на Университета в Осло основавайки се на съществуващата остра липса на знания сред жените относно собствените им права. Днес около двадесет студенти по право се грижат за гарантирането на правата на жените.

Дейности:

Основната им цел е да предоставят правни съвети на жените под формата на оказване на подкрепа за самопомощ. Освен това те споделят обща цел, която чрез използването на собствен опит, повлиява положително на положението на жените в обществото към по-голямо равенство.

Фокусирайки се върху аспекта на правните им съвети, основната им целева група са всички, които се идентифицират като жени със слаб социално-икономически профил и / или които живеят под социален контрол, бил той физически или психологически. Тези групи жени често попадат извън програмите за публична правна помощ или поради финансовото състояние на жената, или поради факта, че програмите обхващат само малък набор от правни гела. JURK вярва, че програмата за публична правна помощ не само успява да осигури необходимата юридическа помощ, но и се стреми да запълни този пропуск.

В тази ниша JURK се фокусира върху четири основни правни области: 1. Насилие, малтретиране, дългове и права в затвора, 2. Право на работа, социални грижи и дискриминация, 3. Жилищно и имиграционно право и 4. Семейни права и права на децата. Въз основа на запитванията, които получава JURKs, тези правни области са най-често срещаните сред техните клиенти. JURK обработва общо между 5000 - 6000 гела годишно.

JURK вярва, че нито неутралните по пол, нито антидискриминационните закони в Норвегия са достатъчни, за да смекчат въпроса за равенството между мъжете и жените. Повтарящ се въпрос е липсата на знания сред жените за собствените им права и как да използват тези права, за да подобрят живота си. Например

Background:

On the premise that an acute knowledge gap among women about their own rights existed, JURK was established in 1974 by female students from the University of Oslo's own judicial faculty. The need to ensure women's rights is carried on today by twenty-something law students each year.

Activities:

Their main aim is to provide legal advice for women, in the form of providing help to self-help. Furthermore, they inhabit a general aim seeking to use their experience to positively influence women's position in society towards more equality.

Focusing on their legal advice aspect, their primary target group are everyone who identifies as women, with weak social-economic background and/or who live under social control, be it physical or psychological. These groups of women often fall outside the public legal aid programs either due the financial situation of the woman, or due to the programs only covering a narrow set of legal cases. JURK believes the public legal aid programme falls short in securing the necessary juridical assistance, and seeks to fill this gap.

In this gap JURK focuses on four broad legal areas: 1. Violence-, mistreatment-, debt-, and prison rights, 2. Work-, welfare- and discrimination right, 3. Housing- and immigration law, and 4. Family- and child rights. Based on the inquiries JURKs receives, these legal areas are the most common amongst their clients. Altogether, JURK processes between 5000 - 6000 cases annually.

They do this because JURK rightly believe that neither gender-neutral nor anti-discrimination laws in Norway is enough to mitigate the issue of equality between men and women. A recurring issue is the lack of knowledge among women about their own rights and how to use these rights to improve their life. For example, it's not always public knowledge that a stay-home wife taking care of the couple's small children may have a legal claim during divorce on parts of the husband's assets. And in some communities, it's not common-knowledge that the husband is prohibited to beat his wife and children.

JURK receives the majority of their inquiries by requests from the clients themselves. It has

не винаги е обществено известно, че съпругата, която остава вкъщи и се грижи за малките деца на двойката, може да има правен иск по време на развода за части от активите на съпруга. А в някои общности не е общоизвестно, че на съпруга е забранено да бие жена си и децата си.

JURK получава по-голямата част от своите запитвания чрез искания от самите клиенти. На организацията и отне много години, за да изгради добре познат обществен имидж, който насърчава жените да се свържат с тях. Те се финансират от Министерството на правосъдието, Община Осло и по-малки фондации с нестопанска цел.

Резултати от 2019 г. :

От създаването си, JURK е предоставила безплатна правна помощ за над 50 000 жени. През 2019 г. са имали 5416 дела, като по-голямата част от случаите са се отнасяли до публична администрация (692), деца и родители (599), работа (548) и бракове (533). По-голямата част от клиенти през 2019 г. са имали много ниски или минимални нива на доходи, особено жените от малцинствата. С цел да информира жените за техните права, JURK е провела 55 различни лекции за жени от малцинствата, 12 лекции в гимназиите и 27 посещения в женските затвори. И накрая, работейки за политически и правни промени, организацията е присъствала и коментирала няколко публични изслушвания. В обобщение, през 2019 г., както и 45 години по-рано, JURK е помогнала на жени от периферията на обществото, които иначе рискуват да живеят живот, лишен от основните им права.

Източници / допълнителна информация:

<https://foreninger.uio.no/jurk/publikasjoner/arsrapporter/>
<https://foreninger.uio.no/jurk/publikasjoner/arsrapporter/>
<https://foreninger.uio.no/jurk/brosjyrer/rights-and-responsibilities-in-marriage.pdf>
<https://foreninger.uio.no/jurk/kontakt/informasjon-til-deg-som-soker-hjelp/>
<https://foreninger.uio.no/jurk/publikasjoner/arsrapporter/%C3%85rsrapport%202019.pdf>

taken the organization many years to build up a known public image encourages women to contact them. They are financed by the Department of Justice, Oslo municipality and smaller non-profit foundations.

Results from 2019:

Since its formation JURK has provided free legal aid for over 50 000 women. In 2019 they had 5416 cases, the majority of the cases concerned public administration (692), children and parents (599), work (548) and marriages (533). The waste majority of clients in 2019 had a very-low to low income level, especially among minority women. On the mandate to inform women on their rights, JURK conducted 55 different lectures for minority women, 12 lectures in high schools, and 27 visits to female prisons. Lastly, working towards political and legal change, JURK attended and commented on several public hearings. In sum, in 2019, as the 45 years before, JURK have helped women on the fringes of society that otherwise risked to live a life deprived of their basic rights.

Sources / additional information:

<https://foreninger.uio.no/jurk/publikasjoner/arsrapporter/>
<https://foreninger.uio.no/jurk/publikasjoner/arsrapporter/>
<https://foreninger.uio.no/jurk/brosjyrer/rights-and-responsibilities-in-marriage.pdf>
<https://foreninger.uio.no/jurk/kontakt/informasjon-til-deg-som-soker-hjelp/>
<https://foreninger.uio.no/jurk/publikasjoner/arsrapporter/%C3%85rsrapport%202019.pdf>

SKOLEVALG

УЧИЛИЩНИ ИЗБОРИ

ИЗГОТВЯНЕ НА ПОЛИТИКИ

SKOLEVALG

SCHOOL ELECTIONS

POLICY MAKING

На практика училищните избори са демокрация

School elections is democracy in practice

Описание:

Skolevalg / училищните избори са фиктивни избори, провеждани в гимназиите всеки път, когато в Норвегия се провеждат местни или парламентарни избори или референдуми (като този за членството в Европейския съюз през 1994 г.) Училищните избори се организират в Норвегия от 1989 г. Основната цел е да се увеличи интересът на учениците към демокрацията и участието в изборния процес. Училищните избори също позволяват да се уловят политическите тенденции сред най-младите избиратели в норвежкото общество. Фиктивните избори са добър педагогически инструмент за улесняване на преподаването на политика и за повишаване на политическата информираност и компетентност сред учениците.

Експертиза:

За първи път училищните избори се провеждат в началото на 80-те години, но те са малко, децентрализирани са и резултатите от тях не се обявяват. През 1989 г. процесът на провеждане на училищните избори е централизиран. Това довежда до по-добра структура на училищните избори и един по-добър преглед на броя на участващите училища, гласуването на учениците, изготвените доклади и публичността на концепцията като цяло. От 1989 г. броят на участващите училища варира между 370-450, а участието на учениците непрекъснато се увеличава от 120 000 на почти 150 000 гнес. Училищните избори

Description:

Skolevalg / School elections is a mock election held at high schools every time local or parliament elections, or referendums (like the one on the European Union membership in 1994) take place in Norway. School elections have been organized in Norway since 1989. The main goal is to increase students' interest in democracy and participation in the election process. School elections allow also to capture the political tendencies among the youngest voters in the Norwegian society. Mock elections is a good pedagogical tool to make the teaching about politics more interesting, and to increase political awareness and competence among the pupils.

Background:

For the first time, school elections were carried out in the early 1980s, but it was sparse, decentralized and its results were rarely announced. In 1989 the process of implementation of School elections was centralized. This resulted in a better structure of the School elections and gave a better overview on the number of schools participating, students voting, reports produced and on the publicity of the concept in general. Since 1989 the number of participating schools has been varying between 370-450, while the students' participation has steadily increased from 120 000 to almost 150 000 today. School elections are arranged by the Norwegian Centre for Research Data on mandate from the Norwegian Directorate for Education and Training.

се организират от Норвежкия център за изследвания и проучвания данни, чрез мандат от Норвежката Дирекция за образование и обучение.

Дейности:

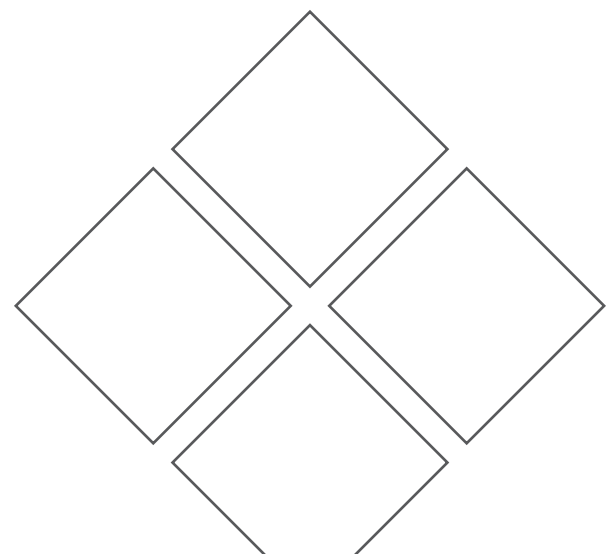
Всички гимназии в Норвегия са поканени да участват, но училището трябва да вземе решение за участие от учениците. Училищните избори се състоят от две фази. Първата фаза са фиктивните избори. В подготовка за изборите младежките клонове на големите политически партии в Норвегия се подготвят за дебат в училището. Учениците могат да предлагат теми за дебат на представителите на младежки клонове на политическите партии. След разискването, което обикновено продължава 60 минути, започва процедурата за гласуване. Училищата обикновено дават пространство на политическите партии да изградят свои кабинети и щандове. Всички ученици в училището имат право на глас. Резултатите от гласуването от всяко отделно училище и всички участващи училища винаги се публикуват в норвежките медии.

Втората фаза е процесът на оценка на училищните избори от учениците. Учениците получават въпросник по темите за отговори, като климат, петрол, училищна политика, благосъстояние, здравеопазване, външна политика и други. Идеята зад въпросника е да се създаде картина за тенденциите на гласуване сред учениците. Например може да се види как връзката между интереса към даден климатичен въпрос и резултатите от гласуването се различава между училищата. Констатациите от въпросник се сравняват с оценката на изборите за норвежкото население като цяло. Той също така помага да се разбере младежта и от какво се интересува в политически план. Като цяло около 70% от всички ученици в гимназията участват в изборите и около 20% от всички ученици в гимназията участват в проучването на изборите

Activities:

All high schools in Norway are invited to participate, but it is up to school to decide about pupils' participation. School elections consist of two phases. The first phase is mock elections. In preparation to the election, the youth branches of the major political parties in Norway prepare for a debate to be held at the school. Students can propose topics for a debate by the representatives of youth branches of the political parties. After the debate, which lasts usually for 60 minutes, the vote procedure starts. Schools usually give the space for the political parties to set up their own booths and stands. All students at the school have the right to vote. Voting results from each school in separate and all the schools participating are always published in the Norwegian media.

The second phase is the process of evaluation of the school elections by the students. Students get a questionnaire on the topics to answers, like climate, oil, school policy, welfare, healthcare, foreign policy and others. The idea behind the questionnaire is to create a picture on the voting's tendencies among the students. One can, for example, see how the relation between interest for a climate issue and voting results differ between the schools. The findings of a questionnaire are compared with the elections' evaluation of the Norwegian population in general. It helps also understand the youth and what it is interested in politically much better. In general, about 70 % of all high school pupils participate in the election and about 20 % of all high school pupils participate in the election survey.

Резултати от 2019 г .:

9 септември 2019 г. е датата на норвежките местни избори за общински и градски съвет. 378 училища с общо 151 387 ученици с право на глас са участвали в училищните избори през 2019 г. Това се равнява на 81,2% избирателна активност, като общата избирателна активност е 64,7%. Най-много гласове са получили левите партии, следвани от лейбъристка партия (26,6% от гласовете) и Консервативна партия (12,9%). Няколко големи и утвърдени партии са претърпели загуба на избиратели от по-малки партии. В случай, че това е резултат от парламентарните избори, то би настъпила съществена промяна в политическия пейзаж на норвежкото политическо пространство. Това просто показва колко интересен е по-младият сегмент за гласуване и колко е важно да се следват политически дебати и

Източници / допълнителна информация:
Elections in Norway, www.valg.no
Norwegian Centre for Research Data, www.nsd.no
Electoral turnout 2019, Statistics Norway,
<https://www.ssb.no/en/valg/statistikker/valgdeltakelse>
Norwegian Centre for Research Data, School elections results 2019,
<https://skolevalg.nsd.no/landsoversikt/2019>
The Norwegian Directorate for Education and Training, School elections
<https://www.udir.no/utdanningslopet/videregaende-opplaring/skolevalg/>

Results from 2019:

The 9th of September 2019 was the date for the Norwegian local elections, to the municipalities and city council. 378 schools with a total of 151 387 voting students, participated in the 2019 school elections. That is equal to 81.2% voter turnout, the general populous turnout was 64.7%. The left-wing parties received the most votes, followed by the Labour party (26.6% of the votes) and the runner-up Conservative party (12.9%). Several big and established parties have experienced a voter loss to smaller parties. In case, it is the result of the parliamentary election, there would a substantial shift in the political landscape of the Norwegian political representation. It just shows how interesting the younger voting segment is and how important it is to follow political debates and preferences among the young generations.

Sources / additional information:
Elections in Norway, www.valg.no
Norwegian Centre for Research Data, www.nsd.no
Electoral turnout 2019, Statistics Norway,
<https://www.ssb.no/en/valg/statistikker/valgdeltakelse>
Norwegian Centre for Research Data, School elections results 2019,
<https://skolevalg.nsd.no/landsoversikt/2019>
The Norwegian Directorate for Education and Training, School elections
<https://www.udir.no/utdanningslopet/videregaende-opplaring/skolevalg/>

NATUR OG UNGDOM / ПРИРОДА И МЛАДЕЖ

ФОРМИРАНЕ НА ПОЛИТИКИ, ГРАЖДАНСКО

Описание:

Nature and Youth е една от най-големите младежки организации в сфераа на опазване на околната среда, в Норвегия. Организацията е добре позната и е популярна сред младежта. Всяко лице на възраст под 25 години може да се присъедини към организацията, чиято цел е да се даде по-висок приоритет и внимание на проблемите на околната среда, както на местно, така и на национално и световно ниво. Днес организацията има 80 местни групи на територията на Норвегия и участва активно в процеса на вземане на решения за формирането на политики в Норвегия. Nature and Youth се концентрира върху следните области: а) опазване и защита на природата с фокус върху управлението на горските и водните ресурси и спасяването на пчелите; б) формиране на селскостопанската политика на Норвегия; в) отпадъци и поведение на потребителите.

NATUR OG UNGDOM/ NATURE AND YOUTH

POLICY MAKING, CIVIL SOCIETY

Description:

Nature and Youth is one of the largest environmental youth organization in Norway. The organization is well known and popular among the youth. Everybody younger 25 years old can join the organization, the goal of which is to give a higher priority and attention to the environmental issues, as local and national, as well as global. Organization has 80 local groups all over Norway today and participates actively in the decision-making process of forming out policies in Norway. Nature and Youth concentrates on the following areas: a) protection and preservation of nature with focus on forest and water resource management, and saving honey bees; b) forming out the agricultural policy in Norway; c) plastic waste and consumer behavior.

Експертиза:

“Nature and Youth” е създадена през 1967 г. Първоначално към организацията се присъединяват младежите, интересувани се от биология и опазване на околната среда. Година по-късно тя става част от най-старата природозащитна организация в Норвегия - Naturvernforbundet / Friends of the Earth Norway (основана през 1913). Основните дейности на “Nature and Youth” са кампании, акции, щандове, участие в политически дебати, проекти и лобистки дейности.

Първата по-забележителна дейност, проведена от “Nature and Youth”, е отказът да се участва на Тийнейджърския панаир през 1969 г., организиран от бизнеса. Посланието е било да се въздържат от прекомерно потребление и разхищение. Последват много забележителни дейности. В началото на 70-те години са осъществени кампании, изискващи спиране на използването на ядрена енергия и затваряне на електроцентрала в Халден. Резултат от кампанията, наред с други неща, е създаването през 1978 г. на природозащитната организация „Бъдещето е в нашите ръце“ / Fremtiden I våre hender.

Няколко природни зони са спасени от индустриализацията благодарение на усилията на “Nature and Youth”. Национални паркове и зони за отдих, използвани днес за отдих, къмпинг, ски и риболов, като например Hardangervidda и Finnmarksvidda, са местата за провеждане на протести граждански дейности, организирани от Nature and Youth. През последните двадесет години организацията мобилизира младежите и насочва общественото мнение към осъществяване на граждански протестни акции, насочени към газовата и нефтената индустрия в Норвегия и желанието да се премине към зелени източници на енергия, опазване на риболовните зони и уязвимите райони, като гори, планини и райони за водоснабдяване.

„Nature and Youth“ е организация, активно участваща в политическия живот и дебатите в Норвегия, особено през последните 20 години. Огромните кампании, протестите, активните

Background:

Nature and Youth was established in 1967. Initially, the youth, interested in biology and protection of nature, joined the organization. A year later, it became the part of the oldest environmental organization in Norway, - Naturvernforbundet / Friends of the Earth Norway (est. 1913). Main activities of the Nature and Youth are campaigns, actions, stands, participation in political debates, projects and lobby activities.

The first notable action, carried out by the Nature and Youth, was the denial to participate at the Teenage Fair in 1969, which had been organized by business enterprises. The message was to refrain from exaggerative consumption and waste. Many remarkable actions followed. In the beginning of the 1970s campaigns, demanding stop of use of nuclear power and closure of the power plant in Halden, were carried out. Campaigning resulted, among other things, in establishing in 1978 of the environmental organization “Future is in our hands”/ Fremtiden I våre hender.

Several nature areas have been saved from industrialization thanks to the efforts of the Nature and Youth. National parks and recreational areas, being used today for recreation, camping, skiing, and fishing, like Hardangervidda and Finnmarksvidda, have been the places for civil mobilization and protest, also organized by Nature and Youth. During the last twenty years, the organization was active by mobilizing the youth and public opinion to the civil protest actions, directed at the gas and oil industry in Norway and the urge to shift to the green sources of energy, preserving fishing areas and vulnerable nature areas, like forests, mountains and water supplies.

Nature and Youth is an active organization in the political life and debate in Norway, especially during the last 20 years. Huge campaigns, protests, active local groups, informational campaigns at schools and local communities make the voice of Nature and Youth stronger. Ratification of the Kyoto agreement in 2005 by 127 countries, a milestone event globally, has proved that global climate change is the reality, caused by overuse and misuse of natural resources and people's excessive consumerism. Nature and Youth is engaged into the process of forming out Norwegian policy on CO2 emission-reduction. In 2009, a big campaign against oil-drilling activities in the northern part of Norway (Lofoten, Vesterålen and Senja) was conducted. The

местни групи, информационните кампании в училищата и местните общности направиха по-силен глас на „Natur and Youth“. Ратифицирането от 127 държави на Споразумението от Киото през 2005 г., важно събитие в световен мащаб, доказа, че глобалното изменение на климата е реалността, причинена от прекомерна употреба и злоупотреба с природните ресурси и прекомерното потребление на хората. „Natur and Youth“ участва в процеса на формиране на норвежката политика за намаляване на емисиите на CO₂.

През 2009 г. беше проведена голяма кампания срещу сондажни дейности в северната част на Норвегия (Лофотен, Вестеролен и Сенджа). Кампанията събра 53 000 подписа, като след известно време се учреди и гражданско движение, което доведе до решението на норвежкия парламент през 2013 г. да предпази тези три района от проучване за находища за газ и нефт.

През 2014 г. бяха разработени интернет сайтовете „Ecologically-friendly city“ и „10 things we are not proud of Statoil“, които могат да се използват за образователни цели. Уебсайтът за екологично чист град дава информация и перспективи за транспортни решения в измислен бъдещ град, като се фокусира върху зелените източници на енергия; намаляване използване на лични автомобили, намаляване на емисиите на CO₂ и по-добро градско планиране.

През 2020 г. „Nature and Youth“, заедно с Грийнпийс Норвегия съдиха норвежката държава за нарушаване на правото на здравословна околна среда, прокламирано от норвежката конституция, при отваряне на по-нататъшно проучване на природни газове и петролни ресурси. В момента делото е (ноември 2020 г.) в процес на обработка във Върховния съд на Норвегия.

Източници / допълнителна информация:
Nature and Youth, in English
Nature and Youth, in Norwegian
Friends of the Earth Norway, in English
Eco-agents, in Norwegian
On Kyoto Protocol and UN's Framework Convention on Climate Change
On campaign to save Lofoten, Vesterålen and Senja in Norway, Friends of the Earth Norway
Norway's Supreme Court Hears Rights Challenge to Arctic Oil Drilling, The New York Times, 5.11.2020

campaign collected 53 000 signatures, developed after a while into the civil movement and resulted in the decision of the Norwegian parliament in 2013 to preserve these three areas as untouchable for gas and oil exploration and industry.

In 2014 the websites “Ecologically-friendly city” and “10 things we are not proud of Statoil” were launched, which can be used in educational purposes. Ecologically-friendly city website gives information and perspectives on transport solutions in a fictional future city, focusing on the green sources of energy; reduced use of personal cars, reduction of CO₂ emissions and better urban planning. In 2020, Nature and Youth together with Greenpeace Norway sued the Norwegian state for violating the right to a healthy environment, proclaimed by the Norwegian constitution, when opening up for further exploration of natural gas and oil resources. The lawsuit is currently (November 2020) being processed in the Supreme Court of Norway.

Sources / additional information:
Nature and Youth, in English
Nature and Youth, in Norwegian
Friends of the Earth Norway, in English
Eco-agents, in Norwegian
On Kyoto Protocol and UN's Framework Convention on Climate Change
On campaign to save Lofoten, Vesterålen and Senja in Norway, Friends of the Earth Norway
Norway's Supreme Court Hears Rights Challenge to Arctic Oil Drilling, The New York Times, 5.11.2020

СДРУЖЕНИЕ НОВ ПЪТ
2020 година

**ДОБРИ ПРАКТИКИ ОТ НОРВЕГИЯ
ПО ПРОЕКТ „ИЗГРАЖДАНЕ НА МОСТОВЕ ЗА ПРОМЯНА“**